

ΠΡΟΣ:

Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ)
Πειραιώς 132, Αθήνα 11854

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε.

Περραιβού 20 & Καλλιρρόης 5, Αθήνα 11743

Αρ. Πρωτ. ΕΣΠΕΝ 25001

Αθήνα, 17.01.2025

Θέμα: Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με την εισήγηση του Διαχειριστή του ΕΔΔΗΕ για το Επιτρεπόμενο Έσοδο της 2ης Ρυθμιστικής Περιόδου Διανομής 2025-2028

Αξιότιμοι κύριοι/ Αξιότιμες κυρίες,

Με την παρούσα επιστολή, ο Σύνδεσμός μας επιθυμεί να τοποθετηθεί επί της εισήγησης της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. αναφορικά με το Επιτρεπόμενο Έσοδο της 2ης Ρυθμιστικής Περιόδου Διανομής 2025-2028, στο πλαίσιο της σχετικής Δημόσιας Διαβούλευσης.

Γενικές Παρατηρήσεις

- Η εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. προβλέπει σημαντική αύξηση του Επιτρεπόμενου Εσόδου κατά τη 2η Ρυθμιστική Περίοδο Διανομής (2025-2028), έναντι της αμέσως προηγούμενης Ρυθμιστικής Περιόδου (2021-2024). Ενδεικτικά, στην εισήγηση του Διαχειριστή, το Επιτρεπόμενο Έσοδο για το έτος 2025 ανέρχεται σε €1,12 δισ., υψηλότερο κατά ~23% έναντι του αναθεωρημένου Επιτρεπόμενου Εσόδου των €0,91 δισ. για το έτος 2024, το οποίο είχε εγκριθεί με την υπ' αριθμ. 164/09.03.2023 Απόφαση ΡΑΕ. Ωστόσο, η ανάκτηση του λειτουργικού και επενδυτικού κόστους του Διαχειριστή, εφόσον αυτό πραγματοποιείται αποδοτικά (efficiently incurred) και σύμφωνα με το εγκεκριμένο Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου, είναι πράγματι απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική λειτουργία και ανάπτυξη του δικτύου, ιδίως στο πλαίσιο της ενεργειακής μετάβασης, κατά την οποία είναι αναγκαία τόσο η υλοποίηση σημαντικών επενδύσεων, όσο και η παροχή κρίσιμων υπηρεσιών από τον Διαχειριστή.
- Παράλληλα, ωστόσο, απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία και ανάπτυξη του δικτύου, αποτελεί επίσης η διασφάλιση της οικονομικής αποδοτικότητας και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, τόσο προς τους τελικούς καταναλωτές όσο και προς τους προμηθευτές. Στο πλαίσιο αυτό, είναι απαραίτητη η προσήκουσα εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου και των Εγχειριδίων Ποιότητας και Εξυπηρέτησης, όπου μεταξύ άλλων προβλέπεται αφενός η ενσωμάτωση ισχυρών οικονομικών κινήτρων και αντικινήτρων στο Απαιτούμενο Έσοδο του Διαχειριστή για τη διατήρηση ή/και την επίτευξη συγκεκριμένων προδιαγραφών ποιότητας, όσο και η εκπόνηση και δημοσιοποίηση αναλυτικών εκθέσεων ποιότητας σε ετήσια βάση. Παράλληλα, ο Σύνδεσμός μας θεωρεί ότι θα πρέπει να οριστούν ελάχιστες απαιτούμενες προδιαγραφές για Βασικούς Δείκτες Απόδοσης (KPIs)

αναφορικά με τις υπηρεσίες που παρέχονται προς το σύνολο των συμμετεχόντων στην αγορά, σε αντιστοιχία με τις Εγγυημένες Υπηρεσίες που ήδη παρέχονται από τον Διαχειριστή στους καταναλωτές.¹

Παρατηρήσεις σχετικά με το Κίνητρο Απωλειών

- Αρχικά, ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί στον Σύνδεσμό μας η εξής τοποθέτηση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., στο σχετικό αρχείο της υπό διαβούλευση εισήγησης του Διαχειριστή: «*Ο μέσος συντελεστής απωλειών Δικτύου αυξήθηκε σταδιακά σε υψηλά επίπεδα τα τελευταία έτη εξαιτίας παραγόντων που δεν είναι στη σφαίρα ελέγχου του Διαχειριστή*». Η τοποθέτηση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ως προς τη δυνατότητα ελέγχου των παραγόντων που οδηγούν στην αύξηση του μέσου συντελεστή απωλειών Δικτύου, δεν δύναται να γίνει αποδεκτή, δεδομένου ότι εκ του ρόλου του Διαχειριστή, όπως αυτός ρητά καθορίζεται στο οικείο νομικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, είναι απολύτως σαφές ότι η διαχείριση και η αντιμετώπιση των απωλειών του Δικτύου αποτελεί κατ'εξοχήν αρμοδιότητα της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. Στο πλαίσιο αυτό, είναι απαραίτητο ο Διαχειριστής να ερευνήσει αναλυτικά και συστηματικά τους παράγοντες που συντελούν στην αύξηση των απωλειών και να εκπονήσει σχετικό σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση τους. Σε κάθε περίπτωση, θεωρούμε αυτονόητο ότι, τόσο οι σχετικές αναλύσεις, όσο και η Έκθεση Προσωρινού Υπολογισμού Απωλειών Δικτύου την οποία επικαλείται η ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. στην εισήγηση της, θα πρέπει να δημοσιοποιούνται, προκειμένου να διασφαλίζεται η προσήκουσα ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των καταναλωτών, στο πλαίσιο της αρχής της διαφάνειας.
- Περαιτέρω, παρά τις προβλέψεις της υπ' αριθμ. 1431/22.10.2020 Απόφασης ΡΑΕ, το κόστος των απωλειών δεν ενσωματώθηκε στο Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή αλλά αντιθέτως, με την υπ' αριθμ Ε-158/27.06.2024 Απόφαση ΡΑΑΕΥ, αναθεωρήθηκε η σχετική πρόβλεψη της Μεθοδολογίας Υπολογισμού του Επιτρεπόμενου και Απαιτούμενου Εσόδου του Διαχειριστή, με την αιτιολογία ότι οι συνθήκες δεν είναι αρκετά ώριμες για την ενσωμάτωση του κόστους των απωλειών στο Επιτρεπόμενο Έσοδο του Διαχειριστή. Αυτό ωστόσο καθιστά την Ελλάδα μία εκ των ελαχίστων Κρατών-Μελών της Ε.Ε. (μαζί με την Ιρλανδία, την Ιταλία και την Πορτογαλία)², όπου το κόστος των απωλειών του δικτύου δεν ανακτάται μέσω του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή, αλλά μετακυλίεται στο κόστος προμήθειας, με προφανή συνέπεια την έλλειψη επαρκούς κινήτρου του Διαχειριστή για τον περιορισμό των απωλειών, όπως επιβεβαιώνεται και σε πρόσφατες μελέτες του CEER.³
- Επιπρόσθετα, όπως έχει αναδειχθεί και με τις υπ' αριθμ. 24007/29.03.2024 και 24015/19.06.2024 επιστολές του Συνδέσμου μας, κατά τις Οριστικές Εκκαθαρίσεις για το έτος 2021 και το Α' εξάμηνο του έτους 2022, ο Διαχειριστής καταλόγισε στους προμηθευτές, πέραν της ενέργειας που προκύπτει από τους εγκεκριμένους Συντελεστές Απωλειών, περαιτέρω απώλειες ενέργειας (Συντελεστή Κανονικοποίησης) που ανέρχονται περί τις 500GWh για το

¹ Ενδεικτικά, δείκτες παρακολούθησης και οικονομικά κίνητρα σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από τον Διαχειριστή προς τους προμηθευτές έχουν θεσπιστεί στη Γαλλία:

<https://www.cre.fr/en/Documents/Deliberations/Decision/tariffs-for-the-use-of-public-distribution-electricity-grids-turpe-6-hta-bt>

² ACER, [Report on Electricity Transmission and Distribution Tariff Methodologies in Europe](#), January 2023

³ <https://www.ceer.eu/publication/2nd-ceer-report-on-power-losses/>

έτος 2021 και περί τις 700GWh μόνον για το Α' εξάμηνο του 2022. Η αστοχία αυτή, εκ μέρους της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., αποδεικνύει εμπράκτως ότι η έλλειψη επαρκούς κινήτρου για τον Διαχειριστή, έχει ως αποτέλεσμα όχι μόνον την αποτυχία απομείωσης των απωλειών του Δικτύου Διανομής, αλλά την κατακόρυφη αύξηση τους, ενώ οι προμηθευτές καλούνται να επωμιστούν το σχετικό κόστος και μάλιστα αναδρομικά. Για την αποκατάσταση της ανωτέρω προφανούς στρέβλωσης, ο Σύνδεσμός μας θεωρεί ότι η αξία που αντιστοιχεί στην περαιτέρω αυτή αύξηση των απωλειών ενέργειας (Ενέργεια Κανονικοποίησης), από την έναρξη του Target Model, θα πρέπει να λογιστεί ως συνιστώσα του Επιτρεπόμενου Εσόδου του Διαχειριστή κατά τη 2η Ρυθμιστική Περίοδο και να ανακτηθεί μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου (ΧΧΔ). Άλλωστε, η ανωτέρω πρακτική εφαρμόζεται και στην Ιταλία όπου ομοίως με την Ελλάδα, υφίσταται σχήμα εγκεκριμένου Συντελεστή Απωλειών, ωστόσο το κόστος της απόκλισης μεταξύ των πραγματικών και των εγκεκριμένων απωλειών βαρύνει τον Διαχειριστή.⁴

- Αναφορικά με τις επιμέρους παραμέτρους του Κινήτρου Απωλειών που προβλέπονται στην εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τη 2η Ρυθμιστική Περίοδο Διανομής (2025-2028), ο Σύνδεσμός μας θα ήθελε να επισημάνει τα εξής:
  - Αρχικά, αξίζει να σημειωθεί ότι με την υπ' αριθμ. 164/09.03.2023 Απόφαση ΠΑΕ, η αριθμητική τιμή του παράγοντα ετήσιας μείωσης απωλειών αναφοράς, $d(I^{ref})$, για την εφαρμογή του κινήτρου απωλειών κατά τη Ρυθμιστική Περίοδο 2021-2024 αναθεωρήθηκε σε 1,3% έναντι 2,0% το οποίο είχε καθοριστεί με την υπ' αριθμ. 632/2021 Απόφαση ΠΑΕ.
  - Όσον αφορά τον καθορισμό του μοναδιαίου κόστους αναφοράς των απωλειών ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (LIR^{ref}), σε αντίθεση με την υπ' αριθμ. 632/05.08.2021 Απόφαση ΠΑΕ όπου αξιολογούνται δεδομένα τριών (3) ετών, η υπό διαβούλευση εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. αξιολογεί δεδομένα χρονικού διαστήματος οκτώ (8) μόνο μηνών (Ιαν.-Αυγ. 2024), αδυνατώντας συνεπώς να αποτυπώσει την διακύμανση και την εποχικότητα του κόστους ενέργειας. Επιπρόσθετα, στην εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για το μοναδιαίο κόστος αναφοράς, δεν συνυπολογίζεται το σύνολο των Λογαριασμών Προσαυξήσεων (ΛΠ 1-3) της Αγοράς Εξισορρόπησης αλλά μόνον ο Λογαριασμός Προσαυξήσεων Ισχύος Εξισορρόπησης (ΛΠ 2), παρά τη σαφή πρόβλεψη του Κανονισμού Μηχανισμού Κινήτρου για τον Περιορισμό των Απωλειών στο ΕΔΔΗΕ (υπ' αριθμ. 1432/22.10.2020 Απόφαση ΠΑΕ) ότι κύριες συνιστώσες του κόστους αναφοράς «αποτελούν το κόστος ενέργειας, όπως διαμορφώνεται στις ημερήσιες αγορές και στην αγορά εξισορρόπησης, και το κόστος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ».
  - Η εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. για τη 2^η Ρυθμιστική Περίοδο προβλέπει τιμή βάσης των απωλειών αναφοράς (11,36%) η οποία είναι σημαντικά υψηλότερη της τιμής βάσης που είχε εγκριθεί με υπ' αριθμ. 632/05.08.2021 Απόφαση ΠΑΕ για την προηγούμενη Ρυθμιστική Περίοδο (9,90%).
  - Δεν καθίσταται σαφής ο τρόπος με τον οποίο διαμορφώνεται η εισήγηση του Διαχειριστή αναφορικά με τον συντελεστή ετήσιας μείωσης των απωλειών αναφοράς, $d(I^{ref})$. Όπως παρατηρεί η Αρχή στην υπ' αριθμ. 632/05.08.2021 Απόφαση ΠΑΕ για την προηγούμενη

⁴ ACER, [Report on Electricity Transmission and Distribution Tariff Methodologies in Europe](#), January 2023 (σελ. 151)

- Ρυθμιστική Περίοδο, θεωρούμε ότι η υπό διαβούλευση εισήγηση της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε. και για τη νέα Ρυθμιστική Περίοδο (2025-2028) δεν φαίνεται να λαμβάνει επαρκώς υπόψη:
- Τις προγραμματισμένες δράσεις/ επενδύσεις που περιλαμβάνονται στο Σχέδιο Ανάπτυξης του Δικτύου, οι οποίες δύνανται να συμβάλουν σημαντικά στη μείωση των απωλειών, όπως την εγκατάσταση ευφύων μετρητών ή την αναβάθμιση των συστημάτων ελέγχου και εποπτείας του δικτύου.
  - Την ανάγκη αντιμετώπισης της διαχρονικής αύξησης των απωλειών του ΕΔΔΗΕ, λαμβάνοντας υπόψη και την τάση σταθερής απομείωσης του επιπέδου των απωλειών στη συντριπτική πλειοψηφία των δικτύων διανομής σε λοιπά Κράτη-Μέλη της Ε.Ε.
- Δεδομένων των ανωτέρω, ο Σύνδεσμός μας θεωρεί ότι, κατ' ελάχιστον, στο πλαίσιο της έγκρισης του Επιτρεπόμενου Εσόδου του ΕΔΔΗΕ για τη 2η Ρυθμιστική Περίοδο (2025-2028), οι επιμέρους παράμετροι του Κινήτρου Απωλειών θα πρέπει να παρέχουν ισχυρά κίνητρα (υπό τη μορφή κυρώσεων ή/και ανταμοιβής) προς τον Διαχειριστή, τόσο για την επαναφορά των απωλειών στα προηγούμενα επίπεδα όσο και για την περαιτέρω απομείωση τους.⁵ Συγκεκριμένα, θεωρούμε ότι:
    - Η τιμή βάσης των απωλειών αναφοράς, δηλαδή το «αποδεκτό» επίπεδο απωλειών, το κόστος του οποίου ανακτάται από την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας εν γένει (δηλ. από την προμήθεια ή/και απευθείας από τους καταναλωτές μέσω των ΧΧΔ) θα πρέπει: (α) είτε να καθοριστεί βάσει ενός εύλογου επιπέδου απωλειών όπως αυτό προκύπτει από τα δίκτυα διανομής των λοιπών Κρατών-Μελών της Ε.Ε. (benchmark), είτε (β) να διατηρηθεί σταθερή στο επίπεδο το οποίο αντιστοιχεί στις παραμέτρους του κινήτρου απωλειών της προηγούμενης Ρυθμιστικής Περιόδου (2021-2024), ήτοι σε επίπεδο σαφώς χαμηλότερο του 10,0%. Αναφορικά με την πρώτη εναλλακτική, αντιπροσωπευτικό πρότυπο θα μπορούσε να αποτελέσει η Γαλλία, όπου βάσει των στοιχείων της ENEDIS, ενός εκ των Διαχειριστών που κατέχει το 90% του Δικτύου, οι ετήσιες τεχνικές απώλειες δικτύου -εν μέσω ενεργειακής κρίσης- ανέρχονται σε ~6,39% για το 2021 και 6,21% για το 2022.⁶ Αναφορικά με τη δεύτερη εναλλακτική, και όπως ήδη αναφέρεται στην υπ' αριθμ. 632/05.08.2021 Απόφαση ΡΑΕ, κατά την περίοδο 2012-2020 στην Πορτογαλία, οι απώλειες αναφοράς του μηχανισμού κινήτρου διατηρήθηκαν σταθερές στο 7,8% (στο επίπεδο των καταγεγραμμένων απωλειών της προηγούμενης Ζετίας), παρότι οι καταγεγραμμένες απώλειες κυμάνθηκαν μεταξύ 9,1% και 11,2%. Δηλαδή, ο Ρυθμιστής δεν αποδέχθηκε ως εύλογη την αύξηση των απωλειών μετά το 2011 και μετακύλησε μέρος του σχετικού κόστους στον Διαχειριστή, ως κίνητρο για την επαναφορά των απωλειών στα προηγούμενα επίπεδα.
    - Ο συντελεστής ετήσιας μείωσης των απωλειών αναφοράς $d(I^{ref})$, καθώς και ο παράγοντας ρύθμισης της ισχύος του κινήτρου (sf), θεωρούμε ότι θα πρέπει να λάβουν

⁵ Αναλογικά με τη σχετική πρόβλεψη που περιλαμβάνεται ήδη στο εγκεκριμένο από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και επικαιροποιημένο [Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας](#) της Ελλάδας: «Εξέλιξη ενός συστήματος κινήτρων για την εγκατάσταση και τη χρήση έξυπνων μετρητών. Ειδικότερα, η μεταρρύθμιση θα συνεπάγεται τον σχεδιασμό συστήματος κυρώσεων και/ή ανταμοιβής για τον διαχειριστή του συστήματος διανομής μέσω του μηχανισμού τιμολόγησης, με την επιφύλαξη της επίτευξης ορισμένων βασικών δεικτών επιδόσεων που σχετίζονται με την εγκατάσταση και την παρακολούθηση έξυπνων δικτύων.»

⁶ Bilan Electrique, ENEDIS 2022, Mai 2023 (σελ. 38)

τιμές οι οποίες θα προσεγγίζουν τα ανώτατα όρια των 5,0% και 100% αντίστοιχα, όπως αυτά καθορίζονται στην υπ' αριθμ. 1432/22.10.2020 Απόφαση ΡΑΕ.

- ο Το μοναδιαίο κόστος αναφοράς των απωλειών ενέργειας στο διασυνδεδεμένο σύστημα (LIR^{ref}) θα πρέπει να υπολογίζεται βάσει δεδομένων χρονικού διαστήματος τουλάχιστον τριών (3) ετών, κατ' αντιστοιχία με την υπ' αριθμ. 632/2021 Απόφαση ΡΑΕ. Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται απαραίτητο η ανάλυση να καλύψει τα έτη 2021-2024, κάτι το οποίο αναμένεται να οδηγήσει σε αυξημένο κόστος αναφοράς έναντι της εισήγησης της ΔΕΔΔΗΕ Α.Ε., ακόμη και εάν δεν συνυπολογιστεί το έτος 2022, ως έτος ασυνήθιστα υψηλών τιμών οι οποίες δεν δύναται να επαναληφθούν. Επιπρόσθετα, ο υπολογισμός του κόστους αναφοράς πρέπει να περιλαμβάνει το σύνολο των Λογαριασμών Προσαυξήσεων (ΛΠ 1-3) της Αγοράς Εξισορρόπησης, διότι ο Κανονισμός Μηχανισμού Κινήτρου για τον περιορισμό των απωλειών στο ΕΔΔΗΕ (Απόφαση ΡΑΕ 1432/2020) ορίζει σαφώς ότι κύριες συνιστώσες του κόστους αναφοράς *«αποτελούν το κόστος ενέργειας, όπως διαμορφώνεται στις ημερήσιες αγορές και στην αγορά εξισορρόπησης, και το κόστος του ειδικού λογαριασμού ΑΠΕ»*.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή περαιτέρω συζήτηση επί των ανωτέρω θέσεων του Συνδέσμου μας, με στόχο την προώθηση ουσιαστικών λύσεων.

Με εκτίμηση,

Μίλτος Ασλάνογλου
Γενικός Διευθυντής